

Els capellans i l'arqueòleg



LA CLAU DEL DESTÍ Glenn Cooper

Traducció:
Mar Albacar
Editorial: Alisis
(Barcelona, 2012)
Pàgines: 424
Preu: 20,90 euros

Glenn Cooper

va estar a Barcelona presentant la primera part de la trilogia.
JOSEP LOSADA

El món lector comprador va cometre un pecat mortal –metafòric– quan va respondre massivament a la posada a la venda de *La biblioteca dels morts*. La novel·la no és res de l'altre món, però no està malament. Pateix, com tantes altres, de la Síndrome del Codi da Vinci, tant pel que fa a la forma com pel que fa al fons, però, bo i això, dins del subgènere de *thriller* amb capellans medievals, no és de les coses més dolentes que han arribat a les botigues.

La continuació, *El llibre de les ànimes*, amb Will Piper altre cop com a protagonista, va demostrar que l'autor s'havia precipitat a donar-la per acabada i que els editors havien fet política de màniga ampla a l'hora de publicar-la, tot i que s'entén que volguessin aprofitar l'embranchada comercial del primer.

El punt d'originalitat que sí que tenia la primera novel·la i la cura per la redacció i la caracterització dels personatges van quedar obscurits davant un assalt protagonitzat per una mostra perfecta de convencionalisme en què el previsible conviu amb el forçat i amb el directament ridícul.

La tercera novel·la de Cooper se situa, també, en el costat lleuger de la novel·lística de consum, que és un fet del tot comprensible si és té en compte que l'autor escriu novel·les amb un ritme frenètic equiparable als dels honorables professionals del gremi del xurro. El debut de Cooper data del 2009 i ara està treballant, segons fa saber en el seu web, en la seva setena novel·la. Queda entès que Cooper no és Simenon.

Com en les seves dues anteriors propostes, l'autor recolza la trama en fets de l'antigor en



què hi ha capellans implicats. A *La clau del destí*, és un incendi el que fa d'espurna que encén la metxa que provoca una explosió... de focs artificials. Però de focs artificials dels de veritat: la trama principal –la contemporània– no s'aparta ni un mil·límetre de la ruta narrativa que hauria pogut dissenyar un programa informàtic de redacció de novel·les de baix pressupost. Que el protagonista sigui un

arqueòleg amb febleses emocionals és tota una declaració de principis.

La segona trama, la capellanesca, avança a empentes i rodolons i sembla feta amb retalls sobrers d'altres novel·les d'altres autors. S'hi troba a faltar una mica d'originalitat, una mostra, encara que fos petita, que permetés pensar que Cooper no ha tirat tant pel dret.

Pel que fa a la tercera trama, és lícit pensar que es tracta d'un homenatge a Jean Marie *El clan de l'ós de les cavernes* Auel –a qui esmenta en la novel·la– a l'estil dels del món del cinema, que empren aquesta curiosa denominació quan han manllevat una escena a algú altre. Per no dir que Cooper li va comprar uns paràgrafs de segona mà que l'Auel li va deixar molt bé de preu. A més, hi ha una subtrama que té els elements detonants emmarcats en la Segona Guerra Mundial i que arrodoneix l'atmosfera d'absència de credibilitat que sura sobre *La clau del destí*.

No tot és negatiu. Tothom que estigui acostumat als llibres passapàgines se'l cruspirà com aquell qui res. És una cosa bona que tenen aquestes americanades: no tenen ni una insinuació d'aresta i, per tant, no molesten. Hi ha més coses bones, en la ter-

cera novel·la de Cooper. El seu sotmetiment a una anàlisi no necessàriament acurada serà útil a tothom que tingui al cap escriure una cosa similar i, en assenyalar-ne els punts febles, en permetrà la superació. Finalment, sempre hi ha el recurs a la recerca de les atzagaiades de la traducció, unes mostres de traducció literal de l'anglès que no tenen sentit en català i que són del tot delicioses. *

POESIA ROGER COSTA-PAU

Venim d'una llarga pesantor

Podria fer-se estrany el soroll de la pedra –posat així, en singular– un cop llegit aquest segon llibre de poesia de Vicent Olaso (Gandia, 1961). Perquè, en realitat, el conjunt és prou ric per fer-nos-hi sentir un soroll fet de molts sorolls, amb matisos, dissonàncies i intensitats diferents. *El soroll de la pedra* és un trajecte de vida –un recull de vivències, en diu el mateix Olaso– que abraça des de la *crua* infantesa fins a aquesta diguem-ne serenor del present, aconseguida a còpia de tantes lluites interiors i exteriors i gràcies, sobretot, al convenciment que la dignitat és un dels pilars sobre els quals anem construint l'edifici, tal com diria Estellés... “Horrible tedi de la infància. / Diumenges i festes de guardar. / La

casa em cau damunt. / Cap xiquet al carrer. / Tots són a la cerimònia incontestable. / No ens traurem de sobre aquesta pesantor.” Ben cert que el franquisme, aliat amb la negror purulent i esclavitzant de la religió catòlica, va estendre arreu del país, i sobre les vides de la gent, una profunda desgràcia, i encara no podem pas dir, malauradament, que les conseqüències en fets i actituds d'aquella tragèdia humana hagin desaparegut del tot. En molts sentits, el llibre de Vicent Olaso és una via d'esbossament d'una sortida; perquè es-



EL SOROLL DE LA PEDRA Vicent Olaso

Premi Senyoriu d'Ausiàs March
Editorial: 3i4
(València, 2012)
Pàgines: 62
Preu: 12 euros

criure el temps viscut és sempre una manera sòlida de comprendre'l. Retenir-lo en la memòria justament per poder superar-lo... I també cal dir que no és un llibre cru, ni de dureses insalvables, únicament: després d'una infantesa no gens estimada, arriba una joventut atrevida; i el desig i el repte dels límits, més tard. I l'amor, encara, i l'imaginari d'un món nou... Sota l'aparença d'unes disposicions eminentment prosaiques, el poeta Olaso sap fer sorgir un fort lirisme en els moments culminants de cada poema. *